

ضوابط فنی جایگاه عرضه و توزیع نهال

مقدمه

نهال استاندارد یکی از عوامل بسیار تاثیر گذار و مهم در احداث باغات میوه و تولید محصول است. از این رو تلاش در جهت توسعه و ترویج آگاهی عمومی و افزایش دانش باغداران و نهالکاران برای استفاده از نهال استاندارد، نقش مهمی در ارتقاء جایگاه صنعت باغبانی کشور خواهد داشت. این امر مستلزم کاربرد یافته های جدید تحقیقاتی در معرفی ارقام و پایه های تجاری، احداث باغات مادری تامین کننده اندام تکثیری سالم و اصیل، اعمال مقررات نظارتی و کنترل کیفیت نهال در طول فرآیند تولید و بعلاوه رعایت شرایط و ضوابط فنی در جریان تهیه و توزیع نهال می باشد.

الف- الزامات فنی

۱- معرفی محصول، نوع پایه و رقم

بطور کلی پایه ها به دو دسته تقسیم می شوند: ۱) پایه های بذری ۲) پایه های رویشی که ارقام درختان میوه بر روی آنها تکثیر می شوند. لازم است که عرضه کننده نهال با تهیه برشور های ویژه، خصوصیات رقم و پایه مورد استفاده را به خریداران معرفی نماید و باغدار با مطالعه و بررسی لازم متناسب با شرایط اقلیمی و مشاوره با کارشناسان باغبانی نسبت به انتخاب ترکیب پایه/رقم و تهیه نهال اقدام نماید.

۲- توجه به عرضه رقم و گرده دهنده

اغلب درختان میوه از جمله گیلاس، گردو، بادام، سیب، گلابی و... بدلیل خصوصیات فیزیولوژیکی و مکانیزم هایی مانند خودناسازگاری، ناهمبسی گلها نر و ماده و... نیاز به رقم گرده دهنده مناسب در ترکیب کاشت برای تولید محصول تجاری دارند. بنابراین لازم است فروشنده نهال بسته به نوع محصول رقم گرده دهنده مناسب را در زمان ارائه نهال به خریدار (باغدار) تحویل نماید.

۳- تهیه نهال از نهالستان دارای مجوز تولید

به موجب قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال، اشخاص حقیقی و حقوقی حائز شرایط، لازم است برای تولید نهال از موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال مجوز تولید دریافت نمایند و در چرخه رسمی به فعالیت بپردازند و پاسخگوی تولیدات خود باشند. از این رو با هدف استفاده از ظرفیت های قانونی در تضمین سرمایه گذاری در احداث باغ، لازم است عرضه کننده، نهال را از نهالستانهای دارای مجوز و بصورت شناسه دار تهیه نماید .

۴- عرضه نهال شناسه دار

مهم ترین رسالت جایگاه عرضه، ارائه نهال استاندارد و مورد تایید موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و کمیته فنی نهال استان می باشد. از این رو صدور مجوز فعالیت این جایگاهها منوط به سپردن تعهدات لازم مبنی بر تهیه و تامین نهال شناسه دار ترجیحا نهال گواهی شده با شناسه آبی رنگ از نهالستانهای دارای مجوز و تحت نظارت می باشد.

نهال و اندام تکثیری گیاهان دارویی و پاجوش خرما که هنوز فرایند تهیه شناسه آنها اجرا نگردیده است پس از تایید و نظر کمیته فنی نهال استان قابل توزیع خواهد بود.

۵- گواهی بهداشت نباتی

صدور گواهی بهداشت نباتی صادره از جانب مدیریت حفظ نباتات شهرستان/استان محل تولید، برای جابجایی نهال از نهالستانهای دارای مجوز به خارج از منطقه تولیدی الزامی است. بنابراین عرضه کننده نهال باید قبل از بارگیری محموله نهال و به منظور پیشگیری از برخی از مشکلات، از صدور گواهی بهداشت نباتی توسط مدیریت حفظ نباتات استان محل تامین نهال اطمینان حاصل نموده و از تولید کننده نهال، گواهی بهداشت نباتی صادره را دریافت نموده و پس از حمل به محل عرضه در معرض دید خریداران نهال قرار دهد.

۶- معرفی جایگاه فروش نهال استاندارد

عرضه کنندگان دارای مجوز، موظف هستند نسبت به نصب تابلو در جایگاه عرضه در محل دید عموم اقدام نمایند.

ب- شرایط لازم برای صدور مجوز جایگاه عرضه نهال

۱- مساحت جایگاه عرضه نهال، با توجه به شرایط استان‌ها توسط کمیته فنی نهال استان تعیین و ترجیحا سرپوشیده و تملکی است.

۲- ترجیحا دفتر فروش دائم داشته باشند.

۳- شرایط لازم برای نگه داری نهال بر حسب نوع گونه و رقم محصول رداشته باشد.

۴- امکانات لازم برای شستشو و ضد عفونی نهال را داشته باشند.

۵- آب کافی در اختیار داشته باشند.

۶- انبار و یا کانکس برای نگه داری لوازم و ابزار بسته بندی داشته باشد.

۷- قیمت فروش انواع نهال باید به نحوی که برای همگان قابل رویت باشد در محل فروش نصب گردد.

۸- دارای فاکتور فروش با سربرگ ویژه و ترجیحا با کد اقتصادی باشد.

۹- صدور فاکتور فروش، ثبت و نگهداری اطلاعات خریداران الزامی است.

۱۰- ترجیحا آلبوم مصوری برای معرفی ارقام/پایه های عرضه شده داشته باشد.

۱۱- توزیع کننده نهال عهده دار کلیه مسائل فنی و موظف به انجام دقیق دستور العمل های اجرایی در مورد عرضه و جابجایی نهال با رعایت اصول و مقررات قرنطینه‌ای داخل کشور است.

۱۲- فروشنده موظف است در هر زمان، شرایط لازم را جهت بازدید کارشناسان مرتبط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان و کمیته فنی نهال استان فراهم نمایند.

۱۳- سایر شرایط لازم برای صدور مجوز مطابق با قوانین، ضوابط موسسه ثبت و گواهی بذر و نهال و نظر کمیته فنی نهال استان باشد.

۱۴- سپردن تعهدنامه محضری مبنی بر رعایت ضوابط و شرایط فنی مد نظر کمیته فنی نهال استان و موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال.

نمونه فرم تعهدنامه توزیع کننده نهال

اینجانب آقای /خانم دارای کد ملی به شماره شناسنامه متولد... ساکن... به آدرس و شماره تماس.... ضمن مطالعه و موافقت با ضوابط و الزامات ذیل خود را متعهد و ملزم به رعایت تمام مفاد آن می دانم و چنانچه خلاف آن ثابت شود سازمان جهاد کشاورزی محق و مختار است علاوه بر ممانعت از فعالیت اینجانب برابر قانون اقدام نماید.

تامین و توزیع نهال باید از نهالستان های مجوز دار تحت نظارت کمیته فنی نهال که مجوز آنها از زمان تولید تا پایان زمان توزیع دارای اعتبار است، صورت پذیرد .

نهال های قابل توزیع باید دارای شناسه از موسسه ثبت و گواهی بذر و نهال و نیز دارای گواهی بهداشت از مدیریت حفظ نباتات استان باشد. در صورت ورود نهال از نهالستان های سایر استان ها، محموله نهال علاوه بر داشتن گواهی بهداشت از استان مبدا باید دارای تاییدیه از مدیریت حفظ نباتات استان مقصد باشد. گواهی بهداشت در هر زمانی به کارشناسان سازمان و واحد های تابعه قابل ارائه باشد.

تبصره:

-جابجایی و توزیع نهال های درختان دانه دار(سیب ،گلایی،به) از مناطق، شهرستان ها و استان های آلوده کشور به آتشک و نهال مرکبات از مناطق شهرستان ها و استان های آلوده به بیماری گرینینگ، جاروک، گموز و همچنین آفاتی نظیر زنجره، تریپس و نهال انجیر از مناطق، شهرستان ها و استان های آلوده به بیماری موزائیک انجیر به سایر مناطق، شهرستان ها و استان ها اکیدا ممنوع بوده و با متخلف برابر قانون رفتار گردد.

- کلیه نهال ها باید در قالب فاکتور فروش با درج اطلاعات پایه، رقم و بارکد در اختیار مصرف کننده قرار گیرد.

- توزیع کننده نهال عهده دار کلیه مسائل فنی و موظف به انجام دقیق دستورالعمل های اجرایی در مورد عرضه و جابه جایی نهال با رعایت اصول و مقررات قرنطینه ای داخل کشور است.

- مکان انتخابی جهت فروش نهال، ترجیحا باید سرپوشیده دارای ظرفیت کافی جهت نگه داری نهال باشد.

- قیمت فروش انواع نهال باید به نحوی که برای همگان قابل رویت باشد در محل فروش نصب گردد.

- فروشنده موظف است در هر زمان، شرایط لازم جهت بازدید کارشناسان مرتبط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان و کمیته فنی نهال استان فراهم نمایند.

- سازمان جهاد کشاورزی و واحد های تابعه هیچ گونه تعهدی در قبال مسائل مالی فیما بین توزیع کنندگان نهال با تولیدکنندگان و یا خریداران نهال ندارند.

- این تعهد نامه هیچ گونه حقی برای متقاضی ایجاد نکرده و توزیع نهال فقط بعد از اخذ مجوز و در چارچوب قوانین و ضوابط امکان پذیر است.